

LIJST ARTS

De **Lijst Arts** (of Lijsten Arts) was de officiële benaming voor een in Tilburg in 1922 opgezet verkiezingscomité voor de herverkiezing van het katholieke Tweede-Kamerlid Antoine Arts. In 1901 was Arts als onafhankelijke katholieke kandidaat lid van de Tweede Kamer geworden namens het district Tilburg. In de Tweede Kamer sloot Arts zich bij de katholieke Kamerclub aan. Bij de daaropvolgende verkiezingen werd Arts steeds met ruime meerderheid herkozen door de kiesgerechtigde Tilburgers. Arts genoot in de Brabantse textielstad aanzien als een eenvoudige en sociaal bewogen man, die actief was in tal van lokale verenigingen. Bovendien beschikte Arts over een machtig propagandawapen: de door hemzelf opgerichte en in Tilburg veel gelezen *Nieuwe Tilburgsche Courant*.

Binnen de RKSP stond de eigenzinnige Arts echter in veel minder hoog aanzien. Het Tilburgse Kamerlid kreeg in 1922 dan ook geen verkiesbare plaats toebedeeld op de kandidatenlijst voor de op 5 juli te houden verkiezingen voor de Tweede Kamer. Arts zou te oud zijn, zo luidde de officiële reden. Arts nam hiermee echter geen genoegen. Op 14 mei 1922 verscheen in de *Nieuwe Tilburgsche Courant* het bericht dat het afgeschreven Kamerlid samen met zijn zoon Pius Maria door een groep sympathisanten op een aparte lijst kandidaat was gesteld voor de verkiezingen. Overigens werd benadrukt dat het ging ‘om een persoonlijke protestlijst en niet om een staatkundige afscheiding’ want ‘de heer Arts huldigt de katholieke eenheid’. De Lijst Arts ging dan ook zonder programma de verkiezingen in. Na de verkiezingen, zo voorspelde de krant, zou Arts zich bovendien bij de katholieke Kamerclub aansluiten.

In de maanden mei en juni 1922 gold de *Nieuwe Tilburgsche Courant* als het voornaamste propagandawapen van de Lijst Arts. Vrijwel dagelijks werd reclame gemaakt voor de kandidatuur van de eigen hoofdredacteur. De RKSP reageerde op de actie van Arts met een tegencampagne, daarbij geholpen door de katholieke geestelijkheid en de katholieke pers. In een officiële verklaring deed het episcopaat een dringende oproep aan de kiezers om de katholieke eenheid te bewaren. De verklaring was behalve tegen de Lijst Arts ook tegen de **Nieuwe Katholieke Partij** (NKP) gericht. Voorts gaven verschillende Tilburgse geestelijken hun kerkgangers het dringende advies niet op de lijst van Arts te stemmen. Ondanks de klerikale oproepen wist Arts bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer bijna tien procent van de kiezers in de kieskring Tilburg achter zich te krijgen. Echter, in de overige zes kieskringen waar de Lijsten Arts op het stembiljet stonden vermeld, kreeg het Tilburgse Kamerlid nauwelijks stemmen. Met een landelijk totaal van 15830 stemmen (0.5% van het totaal) bleef de Lijst Arts ruim onder de kiesdrempel.

Na de mislukte verkiezingsactie werd weinig meer vernomen van de Lijst Arts. Antoine Arts trok zich terug uit de politiek, terwijl zoon Pius zich aansloot bij de **Roomsch-Katholieke Volkspartij** (RKVP). Met deze partij wist Pius Arts, aanvankelijk nog gesteund door de *Nieuwe Tilburgsche Courant*, wederom een groot deel van de katholieke Tilburgse arbeiders achter zich te krijgen. In 1925 werd hij de enige vertegenwoordiger van de RKVP in de Tweede Kamer.